

Aan de colleges van burgemeester en wethouders van de
17 gemeenten die samenwerken in Regio West-Brabant

Ons kenmerk	: RWB/DIR/2019-0096	Datum	: 15 april 2019
Onderwerp	:	Contactpersonen	: Erik Kiers / Henk Rosman
Bijlagen	: -2-	Telefoon	: 06 31973894 / (076) 5646788
		E-mail	: erik.kiers@west-brabant.eu / h.rosman@rewin.nl

Beste leden van de colleges van burgemeester en wethouders in West-Brabant,

West-Brabant moet aan de slag om ook in de toekomst verzekerd te zijn van werk en welvaart. De economische ontwikkeling en vernieuwing blijven in West-Brabant significant achter bij die in de rest van de provincie. Omdat maar een beperkt deel van de inwoners in de eigen gemeente werkt, is sprake van een collectieve opgave. Vanuit dat besef werken gemeenten, bedrijven en kennisinstituten sinds 2017 (triplehelix) intensief samen. Dat doen we regionaal op bestuurlijk/strategisch niveau in de Economic Board West-Brabant (EBWB)¹.

In 2018 stelde de EBWB in samenspraak met alle achterbannen een Economische Agenda West-Brabant op. REWIN organiseert de uitvoering van de Economische Agenda. De gezamenlijke gemeenten werken met en via Regio West-Brabant (RWB) aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat. De stevige ambities, en de organisatie van de samenwerking en uitvoering daarvan, vragen om nieuwe werk- en financieringsrelaties en (in de nabije toekomst) extra investeringen. De wethouders EZ, de RvC van REWIN en het strategisch beraad van RWB hebben hier indringend met elkaar over gesproken. In deze gezamenlijke brief lichten we de veranderde rol-neming, verhoudingen en toekomstige financieringsbehoefte in samenhang toe. De sturingsmogelijkheden die u als gemeente hierbij heeft komen nadrukkelijk aan de orde. In de bijgevoegde stukken maken we de uit te voeren activiteiten en de financiële gevolgen concreet.

1. De Economic Board West-Brabant en de Economische Agenda West-Brabant²

Professor Tordoir bracht op verzoek van de EBWB de kansen en bedreigingen van de regionale economie in beeld. West-Brabant moet een *hub van vernieuwend ondernemerschap* worden. Het is nodig dat de bestaande topsectoren Logistiek, Maintenance en Agrofood & Biobased innoveren. *Verbinden, verslimmen en verduurzamen* zijn de lijnen waarlangs die innovatie plaats kan en moet vinden. Tordoir constateerde dat (creatieve) Kennisdiensten sterk aanwezig zijn in West-Brabant. Ze zijn broodnodig bij het innovatieproces, de vernieuwingen komen namelijk niet uit de (top)sectoren zelf. Ook de (creatieve) Kennisdiensten zelf hebben een impuls nodig om die rol te kunnen vervullen en als sector steviger te worden. In opdracht van de Board wordt daar nu een programma op gemaakt.

¹ https://www.ebwb.nl/over_ebwb/leden_board.html

² https://www.ebwb.nl/economische_agenda/economische_agenda.html of https://www.ebwb.nl/economische_agenda/infographic.html

Duidelijk is dat leisure/vrije tijdseconomie een belangrijke vestigingsfactor is, die we in West-Brabant nog meer betekenis kunnen geven. Zowel binnen het programma Economie van RWB als in opdracht van de Board wordt deze waardetoevoeging (vanuit verschillend perspectief) onderzocht.

Met de Economische Agenda West-Brabant hebben de partijen die samenwerken in de Board de inhoudelijke koers bepaald. De EBWB zal vervolgens de ontwikkeling en het 'fit houden' van onze economie bij houden.

2. REWIN en het Uitvoeringsprogramma 2019-2023

REWIN staat aan de lat voor de uitvoering van de Economische Agenda. REWIN volgt hierbij een programmatische aanpak. Voor de Topsectoren Logistiek, Maintenance en Agrofood & Biobased en de drie niet sectorgebonden activiteiten (Groei MKB, Startups en Acquisitie & Vestigen) heeft REWIN uitvoeringsprogramma's gemaakt. Daarin staan ambitie en aanpak concreet uitgewerkt. Ze zijn gebundeld in het Uitvoeringsprogramma 2019-2023. Een uitvoeringsprogramma voor Kennisdiensten staat in de steigers. Ook over het VTE-programma zal in de loop van dit jaar duidelijkheid bestaan. De programma's op de Topsectoren worden uitgevoerd onder leiding van stuurgroepen. Deze zijn ook triplehelix samengesteld. Diverse wethouders en burgemeesters spelen hier een belangrijke rol in.

3. Regio West-Brabant en het Actieprogramma 2019-2023 *Werken aan een krachtige regio*

Naast de samenwerking met ondernemers en onderwijs in de EBWB en in REWIN-verband, heeft de overheid een eigenstandige, publieke taak. Die richt zich op het creëren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat. De 17 West-Brabantse gemeenten (incl. Tholen) geven hier via RWB invulling aan. RWB werkt langs vier lijnen aan het vestigingsklimaat: Economie, Arbeidsmarkt, Mobiliteit en Ruimte. RWB geeft in haar Actieprogramma 2019-2023 aan wat haar doelen, acties en inzet zijn. Ook hier zijn *verbinden, verslimmen en verduurzamen* terugkerende thema's. Vier commissies van advies, bestaande uit de vakinhoudelijke wethouders op genoemde terreinen, nemen het voortouw bij de opstelling en uitvoering hiervan. Vrijtijdseconomie heeft ook in dit programma een plaats gekregen. Vooralsnog in de sfeer van "onderzoek/verkenning" en continuering van de huidige activiteiten, maar met perspectief op een intensievere inzet.

4. Financiële relatie REWIN-gemeenten

Voor de financiering van REWIN streven we naar een meerjarige overeenkomst tussen REWIN en RWB. Die financiering willen we vanaf 2020 vorm geven via een subsidierelatie tussen beide partijen. Daarbij wordt RWB, namens de gemeenten, de subsidieverlener aan REWIN. Hiermee ontstaat een duidelijkere financieringslijn en afsprakenkader.

5. Rol van gemeenten/gemeenteraden

In de nieuwe samenwerkingsopzet moet de rol van u als gemeenten goed geborgd zijn. U bent immers direct belanghebbend als het gaat om het doel, de resultaten en de financiering. In de tabel op de volgende bladzijde staat hoe gemeenten voorheen en sinds 2018 betrokken zijn bij koersbepaling, programmering, budgettering en aansturing.

	voor 2018	vanaf 2018
Koers: de Economische Agenda West-Brabant	• voorheen vastgelegd in de Strategische Agenda RWB (2012-2020) • via RWB hebben raden invloed op de concept agenda (bepaling opgenomen in gemeenschappelijke regeling RWB)	• gemeenten zijn vertegenwoordigd in de Economic Board West-Brabant • via RWB hebben raden invloed op de concept economische agenda (bepaling opgenomen in gemeenschappelijke regeling RWB) • de agenda wordt in de EBWB door vertegenwoordigers van gemeenten, bedrijven en onderwijsinstellingen vastgesteld
Programmering REWIN	• door REWIN	• door stuurgroepen waarin gemeenten, bedrijven en onderwijsinstellingen vertegenwoordigd zijn. Wethouders/burgemeesters zijn boegbeelden
Programmering RWB	• door portefeuillehoudersoverleggen	• meerjarenplan wordt door commissies van advies (wethouders) voorbereid • zienswijzenprocedure raden op meerjarenplan vastgelegd in GR
Beschikbaar stellen middelen REWIN	• zienswijzenprocedure raden op begroting RWB	• zienswijzenprocedure raden op begroting RWB
Beschikbaar stellen middelen RWB	• zienswijzenprocedure raden op begroting RWB	• zienswijzenprocedure raden op begroting RWB
Financieringsrelatie	• toezicht door RvC (wethouders)	• voorwaarden in een subsidie/ uitvoeringsovereenkomst vastgelegd • uitgevoerd/bewaakt door commissie van advies Economie • toezicht door RvC (onafhankelijk)

De gemeenten hebben in de nieuwe opzet dus veel meer grip op de inhoudelijke activiteiten van REWIN en RWB. De overheid deelt echter de zeggenschap over de ontwikkelrichting in de Economische Agenda met de andere twee helix partners. Daardoor vergroot de overheid haar kans dat de inzet die ze doet zo veel mogelijk resultaat op gaat leveren.

6. Financieel perspectief

We streven naar een meerjarige overeenkomst tussen REWIN en RWB. Uitgangspunt daarbij zijn de afspraken die we eerder maakten over het budget voor REWIN en het takenpakket dat daarbij hoorde. We praten dan over REWIN als Ontwikkelingsmaatschappij en uitvoerder van de programma's op de 3 topsectoren (Logistiek, Maintenance en Agrofood & Biobased) en de invulling van programma's voor Groei MKB, Startups en Acquisitie & Vestigen. De nieuwe taak van REWIN in de ondersteuning van de Economic Board, de onafhankelijke nieuw ingestelde raad van commissarissen en modernisering van ICT nopen tot een verhoging van de inwonerbijdrage. Deze verhoging beperken we tot € 0,15/inwoner (=€ 109.000,-), wat van REWIN vergt dat ze zich financieel en organisatorisch maximaal in moet spannen om de gevraagde taken uit te voeren.

Verder voorzien we dat voor uitvoering van de plannen voor Kennisdiensten en Vrije tijdseconomie in de nabije toekomst geld nodig is. In het vierde kwartaal van dit jaar kan hier een knoop over doorgehakt worden. Het gaat om een extra bijdrage van € 0,15 - € 0,20/inwoner per programma.

Ook hierbij constateren we dat deze middelen niet uit bestaande budgetten getrokken kunnen worden. Het rekeningresultaat 2018 van RWB kan enige tijd soelaas bieden. Maar willen we echt doorpakken op de ingeslagen koers, de economische positie van West-Brabant daadwerkelijk versterken, dan moet er vanaf 2021 extra geld op tafel komen.

Dit brengt ons tot slot tot het vooruitzicht van een West-Brabants *investeringsfonds*. Hoewel we op dit moment de vorming en omvang van een investeringsfonds niet ter besluitvorming voor leggen, vinden we het wel noodzakelijk om dit fonds in deze brief te benoemen. Het regionaal ontwikkelen gaat RWB en REWIN goed af. Getuige daarvan is de regiodeal die we samen met Midden-Brabant met het Rijk sluiten. Deze brengt ons meer dan 10 miljoen Euro Rijksinvestering op en leidt tot een totale publiek-private investering van zo'n 100 miljoen Euro. Een resultaat dat alleen dankzij de samenwerking met en investering door bedrijven en onderwijsinstellingen haalbaar is. Gemeenten blijven achter daar waar gevraagd wordt om mee te investeren. Ook in vergelijking met andere regio's. Het O&O fonds is daarvoor te klein-schalig en heeft een andere doelstelling. Wij vragen u daarom om met de samenwerkingspartners bedrijfsleven en onderwijs in gesprek te blijven over de ontwikkeling van dit fonds.

De afgelopen paar jaar is veel bereikt. De samenwerking met bedrijfsleven en onderwijsinstellingen is geïntensiveerd, de EBWB ingericht, er is een Economische Agenda voor de regio met bijbehorend Uitvoeringprogramma en de overheid heeft haar eigen Actieprogramma hierop ingericht. We weten dat de economie niet stopt bij gemeentelijke en regionale grenzen. We weten ook dat de wereld snel aan het veranderen is door ontwikkelingen als digitalisering en duurzaamheid en dat deze ontwikkelingen allemaal complex van aard zijn. We zijn ons bewust van de financiële krapte waar gemeenten mee te kampen hebben. De nieuw ingeslagen weg vraagt daarom nadrukkelijk om onderlinge verbondenheid en lef. Alleen dan kunnen we voldoende massa maken om daadwerkelijk aan de slag te gaan met het sterk maken en houden van de regio.

We faciliteren u graag bij uw gesprek met de raden hierover.

P. Depla
voorzitter Regio West-Brabant

L. Besselink
voorzitter Raad van Commissarissen REWIN

E. Kiers
directeur-secretaris Regio West-Brabant

H. Rosman
directeur NV REWIN West-Brabant

Bijlagen:

- Aanbiedingsbrief RWB met bijlagen
- Aanbiedingsbrief REWIN met bijlagen